

הזדמנויות ואתגרים בלמידה שיתופית מקוונת (פוסטר)

מירי שינפלד

מכללת סמינר הקיבוצים
mirish@macam.ac.il

ריבי הורבט

מכללת סמינר הקיבוצים
rivihorvatt@gmail.com

Opportunities and Challenges in Online Collaborative Learning (poster)

Rivi Horvatt

Kibbutzim College of Education
rivihorvatt@gmail.com

Miri Shonfeld

Kibbutzim College of Education
mirish@macam.ac.il

Abstract

Collaborative learning is an educational approach that allows students to help each other, exchange opinions, share information and ideas, raise diverse points of view, collaborate on product creation and shape interpersonal relationships in the group. Over the years, the characteristics of collaborative learning have been examined. This study examined the question of what opportunities and challenges, online collaborative learning offers to those who take part in it from a personal point of view. The study was conducted among students who took part in online learning with fellow students from Israel and around the world. During the study, students were required to write a reflection that relates to emotions, the process, the experience, the learning and the insights that emerge from it. This study examined the researcher's personal reflections alongside students' metaphors and highlighted the opportunities and challenges inherent in them. The characteristics of collaborative learning were examined, with reference to personal, interpersonal and professional opportunities alongside challenges. By examining all the findings, it can be seen that the challenges arisen, can be turned into positive opportunities for advancement and development in personal, interpersonal and professional areas. The findings confirm similar findings in previous large-scale studies. However these findings invite further thinking about ways to improve collaborative learning, paralleling to collaborative learning processes conducted at schools, and the tools required for teachers and students. All this, in order to improve collaborative learning that is essential for promoting educational innovation and meaningful learning in general.

Keywords: Online Collaborative Learning, Opportunities, Challenges.

תקציר

מערכת החינוך חווה בימים אלו שינויים באופי ההקניה והלמידה. אחד המאפיינים החשובים בשינוי הוא ההבנה בצורך בלמידה שיתופית. על מנת להכשיר מורים להוראה בדרך זו, יש להקנות להם ידע בנוסף להתנסות (Weinberger & Shonfeld, 2018). בהתאם להנחה זו במסגרת קורס על שיתופיות מקוונת במכללת סמינר הקיבוצים, מתנסים סטודנטים במגוון מטלות שיתופיות מקוונות עם סטודנטים מ ישראל ומארצות אחרות, והם נדרשים לכתוב רפלקציות על החוויות האישיות בביצוע המטלות. שדה המחקר התבסס על רפלקציות אלו לצד מטפורות של סטודנטים עמיתים בקורס, מהן חולצו תובנות באשר להזדמנויות ולאתגרים הטמונים בלמידה

שיתופית, הן מתוך חוויה אוטו-אתנוגרפית של החוקרת והן מנקודת מבט רטרופקטיבית של הסטודנטים. מחקר זה בחן הזדמנויות ואתגרים המתקיימים בלמידה שיתופית ומאפשרים ללומדים ולצוותי ההוראה התפתחות בתחום האישי, הבין-אישי והמקצועי. הלמידה השיתופית מדגישה את תרומתו של כל לומד כשותף מקדם למידה, את האחריות האישית לצד האחריות ההדדית והערבות לצד מעורבות. ללמידה שיתופית חשיבות רבה בחינוך, מאחר שעיקרה ביחסי הגומלין שבין הלומד לבין סביבתו, והיא מאפשרת לו ללמוד ביעילות, לבטא את עצמו בתוך הקבוצה ובזמן ליצור בתוכה קשרים חברתיים. הלמידה השיתופית מקדמת את החשיבה, תורמת להישגי הקבוצה ולהישגי היחיד ומניבה תוצרים מגוונים. כמו כן, למידה שיתופית מכינה את הלומדים לחיים האמיתיים ולהשתלבות בשוק העבודה המודרני. (שינפלד, 2017). למידה שיתופית משפרת רכישת מידע ושמירה, כישורי חשיבה ברמה גבוהה יותר, כישורים בין-אישיים, תקשורת וביטחון עצמי (Kaufman, Felder, & Fuller, 2000). אחת הסטודנטיות תיארה השיתופיות כ"פאזל". סטודנטית אחרת תיארה הלמידה כ"מכונה הבנויה מחלקים". חלקים אלו באו לידי ביטוי בממצאים המגוונים. הממצאים בתחום האישי הראו כי הזדמנויות אישיות נותנות מקום להתפתחות אישית בהיבט הלימודי, המקצועי והחברתי. כמו כן עלה כי הקשר הבין-אישי משמעותי ללמידה השיתופית ומהווה נדבך מרכזי מקיומה. בתחום המקצועי עולה כי מעצם ההדדיות והשיתופיות של ידע הלומדים, מתאפשרת העצמה מקצועית. בנוסף ניכר מהממצאים כי היתה חשיבות רבה בתכנון משימה הטומנת בחובה אתגר אישי לכל אחד מהשותפים ללמידה. אתגר בין אישי ניכר גם הוא והתבטא ביכולת הלמידה השיתופית להביא לשיפור אקלים קבוצתי. הפאן המקצועי הושג באמצעות הצבת אתגרים מקצועיים ברי השגה עבור הלומדים. הממצאים מאששים ממצאים דומים במחקרים קודמים (רימור ורוזן, 2018; Shonfeld & Magen-Nagar, 2020). עם זאת, ממצאים אלו מזמנים חשיבה על טיוב הלמידה השיתופית, והקבלתם ללמידה שיתופית הנעשית בבתי ספר. כל זאת, על מנת להשיג למידה שיתופית החיונית לקידום חדשנות חינוכית ולמידה משמעותית בכלל (Voogt, Knezek, Resta, & Searson, 2012). לסיכום, היטיבה סטודנטית לתאר הלמידה השיתופית כנ"סיעה משותפת עם חברים בתוך אוטובוס – היעד לא ידוע". ללמידה שיתופית הישגים מגוונים אשר אינם ידועים ומתוכננים מלכתחילה.

מילות מפתח: למידה שיתופית מקוונת, הזדמנויות, אתגרים.

מקורות

- פלד, י', וגולדשטיין, א'. (2017). שילוב סביבות ויקי בהוראה ובלמידה. בתוך: ע', מלמד וא', גולדשטיין (עורכים), **הוראה ולמידה בעידן הדיגיטלי**. עמ' 244-259. תל אביב: מכון מופ"ת.
- שינפלד, מ'. (2017). למידה שיתופית בעידן הדיגיטלי. בתוך: א. גולדשטיין, וע. ומלמד, (עורכים), **הוראה ולמידה בעידן המידע**, הוצאת כליל: מכון מופ"ת. עמ' 187-216.
- רימור, ר' ורוזן, י'. (2018). "כיצד שותפים מגיעים להסכמה? למידה שיתופית מקוונת". **פדגוגיה דיגיטלית: הזדמנויות ללמידה אחרת**. עורכת ר. ודמני. עמ' 43-15. ת"א: הוצאת מכון מופ"ת.
- Kaufman, D., Felder, R., & Fuller, H. (2000). Accounting for individual effort in cooperative learning teams. *Journal of Engineering Education* 89 (2), 133-140.
- Shonfeld, M., Magen-Nagar, N. (2020). The Impact of an Online Collaborative Program on Intrinsic Motivation, Satisfaction and Attitudes Towards Technology. *Tech Know Learn* 25, 297-313 <https://doi.org/10.1007/s10758-017-9347-7>
- Weinberger, Y. & Shonfeld, M. (2018). What influences teacher educator's use of collaborative learning?. *Collaborative Learning in a Global World*, 155.
- Voogt, J., Knezek, G., Resta, P. & Searson, M. (2012). Building a Global Community of Policy-makers, Researchers, and Teachers to Move Education Systems into the Digital Age: The EDUsumIT 2011 Report. In P. Resta (Ed.), *Proceedings of SITE 2012--Society for Information Technology & Teacher Education International Conference* (pp. 47-54). Austin, Texas, USA: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE).